

**БІЛГОРОД-ДНІСТРОВСЬКИЙ ФАХОВИЙ КОЛЕДЖ
ПРИРОДОКОРИСТУВАННЯ, БУДІВНИЦТВА ТА
КОМП'ЮТЕРНИХ ТЕХНОЛОГІЙ**

Циклова комісія суспільно-гуманітарних дисциплін

ЗАТВЕРДЖЕНО
Заступник директора з навчальної
роботи

Марина ЗАЙЧЕНКО

„29” серпня 2024 р.

ОСНОВИ ФІЛОСОФСЬКИХ ЗНАНЬ

ПРОГРАМА НАВЧАЛЬНОЇ ДИСЦІПЛІНИ

**здобувачів освіти спеціальності
121 Інженерія програмного забезпечення**

Навчальна програма з дисципліни «**Основи філософських знань**» складена відповідно до освітньо-професійної програми для здобувачів освіти спеціальності **121 Інженерія програмного забезпечення**.

Розробник: Васілашко Світлана Дмитрівна, викладач суспільних дисциплін, кваліфікаційна категорія «спеціаліст вищої категорії»

Навчальна програма розглянута та схвалена на засіданні циклової комісії суспільно-гуманітарних дисциплін

Протокол № 1 від 28.08.2024 року

Голова циклової комісії Світлана ВАСІЛАШКО

Схвалено методичною радою Білгород-Дністровського коледжу природокористування, будівництва та комп'ютерних технологій

Протокол № 6 від 29.08.2024 року

Голова методичної ради Марина ЗАЙЧЕНКО

1.Опис навчальної дисципліни

Найменування показників	Компонент освітньої програми, спеціальність, освітньо-професійний ступінь	Характеристика навчальної дисципліни	
		денна форма навчання	заочна форма навчання
Кількість кредитів: 2,5 Модулів: 2 Змістових модулів: 2 Загальна кількість годин:75	Компонент освітньої програми, Цикл загальної підготовки спеціальність 121 Інженерія програмного забезпечення Освітньо-професійний ступінь «Фаховий молодший бакалавр»	обов'язкова	
		Рік підготовки:	
		2	
		Семестр	
		3	
		Лекційні заняття:	
		22 год.	
		семінарські заняття	
		12 год.	
		Самостійна робота	
		41 год.	
		Індивідуальні заняття:	
		Вид контролю: диференційований залік 3 семестр (денна форма)	

2. МЕТА ТА ЗАВДАННЯ НАВЧАЛЬНОЇ ДИСЦИПЛІНИ

Предметом філософії є відношення „людини і світу”. Філософія являє собою форму раціонально обґрунтованого уявлення людини про світ і про себе, про їхній взаємозв’язок. Щоб з’ясувати специфіку предмета філософії необхідно з’ясувати під яким кутом зору об’єкт відбивається у свідомості.

Предметом і об’єктом філософії є відношення „людина-світ”, то природно що на перший план виходить питання про природу і сутність світу і людини, про загальні граничні основи їхнього буття, про перші початки, а також про те, як цей світ улаштований, які взаємозв’язки існують у світі, а також між людиною і світом.

Метою та основними завданнями дисципліни є підготувати спеціаліста, здатного бути на рівні сучасної світової культури і цивілізації, і тим самим стати активним учасником своєї епохи, гідним громадянином і палким патріотом України, душею яких виступає філософія.

Основними завданнями курсу є:

- формування наукового світогляду;
- формування філософської культури мислення та пізнання;
- набуття навичок науково-філософського аналізу;
- набуття навичок духовного самовдосконалення;
- свідоме застосування в професійній діяльності філософської методології та знань;
- виховання творчої особистості, яка має високий рівень культури, громадянську відповідальність, національну гідність, патріотизм;
- виховання активної життєвої позиції.

З метою забезпечення професійної підготовки здобувачів освіти коледжу ця дисципліна формує вміння:

- неупереджено, науково, логічно аналізувати та оцінювати явища суспільного життя і виявляти роль особистості в історичному розвитку;
- розрізняти формаційний та цивілізаційний підходи в трактуванні історичного суспільного розвитку, виявляти фактори, що визначають прогресивні і консервативні тенденції розвитку суспільства та формування особистості;
- порівнювати цінності національні, загальнолюдські, особистісні;
- розробляти на основі отриманих знань програми подолання відчуження особи у студентських колективах і молодіжних групах, допомагати самореалізації студентам, підтримувати здоровий режим роботи і відпочинку, знаходити шляхи прискорення прогресу і методи нейтралізації та усунення негативних явищ в суспільстві та діяльності людини;
- розробляти проекти для вирішення глобальних проблем людства;

- раціонально-критично оцінювати духовну спадщину людства і свого народу;
- працювати з усіма доступними джерелами знань. Вміти самостійно здобувати інформацію за темами розділу, самостійно працювати з додатковою літературою, складати конспект, тези, готувати реферати, доповіді, брати участь у дискусіях, семінарах;
- користуватися науковою термінологією;
- аргументовано відстоювати свою світоглядну та громадську позицію, толерантно ставитися до протилежних думок.

Набуті здобувачами освіти компетенції згідно вимогам освітньо-професійної програми здобувачів освіти спеціальності:

121 Інженерія програмного забезпечення

ЗК 1. Здатність реалізувати свої права і обов'язки як члена суспільства, усвідомлювати цінності громадянського (вільного демократичного) суспільства та необхідність його сталого розвитку, верховенства права, прав і свобод людини і громадянина в Україні.

ЗК 2. Здатність зберігати та примножувати моральні, культурні, наукові цінності і досягнення суспільства на основі розуміння історії та закономірностей розвитку предметної області, її місця у загальній системі знань про природу і суспільство та у розвитку суспільства, техніки і технологій, використовувати різні види та форми рухової активності для активного відпочинку та ведення здорового способу життя.

ЗК 3. Здатність спілкуватися державною мовою як усно, так і письмово.

ЗК 4. Здатність спілкуватися іноземною мовою

ЗК 5. Знання та розуміння предметної області та розуміння професійної діяльності.

ЗК 6. Здатність до пошуку, оброблення та аналізу інформації з різних джерел.

ЗК 7. Здатність застосовувати знання у практичних ситуаціях.

Під час складання робочих програм викладач може вносити обґрунтовані зміни та доповнення в зміст програмного матеріалу і розподіл навчальних годин за темами в межах бюджетного часу, відведеного навчальним планом на вивчення дисципліни. Внесені зміни повинні бути обговорені на засіданні циклової комісії і затверджені заступником директора з навчальної роботи.

Курс передбачає тісний зв'язок з такими дисциплінами, як: соціологія, українська мова, українська література, зарубіжна література, основи правознавства, громадянська освіта, історія державотворення, історія: Україна і світ, історія України та культурологія, основи психології та інші природничі, гуманітарні, суспільнознавчі, технічні та точні науки.

У процесі занять здобувачі освіти підвищують рівень знань з основних проблем філософії на рівні об'єктивного, ідеологічного не завантаженого сучасного бачення проблем, наявними філософськими концепціями в її поліфонічному звучанні, яке допомагає сприйняттю і осмисленню буття. Осягають основні теоретичні положення філософії, фундаментальні філософські категорії зі сфер онтології, гносеології, праксеології, аксіології, філософської антропології, соціальної філософії, першоджерелах та основній сучасній філософській літературі, синтезують набуті знання із фахових та гуманітарних дисциплін у цілісне світосприйняття та формулюють власну позицію щодо актуальних проблем сьогодення.

Складовою частиною курсу є такі змістовні модулі:

I. Гуманістичний зміст історії виникнення і розвитку філософії II. Онтологія та гносеологія. Теорія філософії.

Структура навчальної дисципліни є орієнтовною. Під час складання робочої програми викладач може вносити обґрунтовані зміни та доповнення в зміст програмного матеріалу і розподіл навчальних годин за темами в межах бюджетного часу, відведеному навчальним планом на вивчення дисципліни. Внесені зміни обговорюються на засіданні циклової комісії і затверджуються заступником директора з навчальної роботи.

3. ПРОГРАМА НАВЧАЛЬНОЇ ДИСЦИПЛІНИ

ЗМІСТОВИЙ МОДУЛЬ I.

ГУМАНІСТИЧНИЙ ЗМІСТ ІСТОРІЇ ВИНИКНЕННЯ І РОЗВИТКУ

ФІЛОСОФІЇ

Тема 1. Філософія як специфічний тип знання.

Поняття "філософія". Місце філософії в самопізнанні людини. Основні джерела філософії: міфологія, релігія, наука. Світогляд як духовно-практичне засвоєння світу. Структура світогляду. Типи світогляду. Світовідчуття, світосприймання, світорозуміння. Світобачення та його принципи: монізм, плюралізм, скептицизм, догматизм, раціоналізм, сенсуалізм. Предмет і функції філософії. Філософія в системі культури.

Філософія як специфічний тип знання. Філософія як наука. Предмет вивчення філософії. Структура та функції філософії. Духовні джерела та соціальні умови формування філософії. Специфічна особливість філософського знання. Методи філософії. Західна і східна парадигми філософії.

Тема 2. Філософія Стародавнього світу

Історія філософії як сходження до вершин людського самопізнання. Стародавня філософія як зародок і колыска всіх наступних типів філософії. Людина - змістовне ядро всіх проблем стародавньої філософії. Проблема позбавлення людини від страждань у філософії Стародавньої Індії. Проблеми філософії Стародавнього Китаю. Антична філософія: особливості розвитку, морально-етична спрямованість.

Філософія Стародавнього світу

Стародавня філософія як зародок і колыска всіх наступних типів філософії. Канонічні джерела, світоглядні ідеї та філософські школи Стародавньої Індії та Стародавнього Китаю. Особливості, умови формування та етапи розвитку античної філософії. Ідеї та представники високої класики в розвитку античної філософії: софісти, Сократ, Платон, Арістотель.

Тема 3. Філософія європейського середньовіччя та епохи Відродження

Загальна характеристика доби Середньовіччя. Зміни у світогляді під час переходу від античності до середньовіччя. Роль християнства у формуванні середньовічної філософії. Основні проблеми та досягнення філософії доби середньовіччя в Європі та Візантії. Філософія Відродження: гуманістичний характер, науково-природничі погляди, соціально-політичні ідеї, етика Ренесансу. Зародження гуманізму, його вимоги і розвиток. Проблема людської особистості.

Філософія доби Середньовіччя та Відродження

Семінарське заняття.

Філософія епохи Відродження

Загальна характеристика розвитку філософії середньовіччя. Основні засади середньовічного способу філософствування: поліцентризм, теоцентризм, креаціонізм, провіденціалізм. Патристика: суть, основні представники, досягнення і новаторство. Схоластика: суть, представники, досягнення і новаторство. Сучасність богословського діалогу між номіналістами та реалістами.

Тема 4. Філософія Нового часу

Якісно нова спрямованість філософії в епоху буржуазних революцій в Європі. Пошуки продуктивного методу пізнання (емпіризм, раціоналізм, сенсуалізм). Новий філософський ідеал у філософії Просвітництва. Проблема свободи людини та шляхи її соціального визволення.

Тема 5. Класична німецька філософія.

Моральний смисл обмеження людського розуму і розширення меж віри. Особливості та досягнення класичної німецької філософії. І. Кант – основоположник німецької класичної філософії. Критики І Канта.

Філософія Нового часу. Основні течії і напрямки філософії Нового часу: а. емпіризм Ф. Бекона; б. раціоналізм Р. Декарта; в. детермінізм Б. Спінози.

Механіцизм та його вплив на філософію Нового часу.

Класична німецька філософія. Філософія І. Канта (до критичний і критичний періоди творчості). Сутність філософської системи Фіхте та Шелінга.

Тема 6. Філософія XIX-XX століть

Своєрідність російської філософії: релігійно-ідеалістичний, революційно-демократичний напрямки, руський космізм. Перегляд класичної моделі світорозуміння у філософії XIX-XX століть. Програми радикального оновлення філософії – філософія Маркса та Енгельса, позитивізм, філософія життя. Некласична філософія XX століття: основні напрямки та їх особливості. Критика цінностей західних техногенних цивілізацій, відмова від проєктів тотального перетворення світу, сцієнтизм та анти сцієнтизм, проблеми ірраціонального та несвідомого, екзистенціальна філософія. Проблеми знання та мови у філософії.

Семінарське заняття.

Некласична філософія XIX-XX століть

Некласична філософія XIX-XX століть. Становлення і розвиток некласичної філософії к. XIX - п. XX століть. Основне поняття про ірраціоналізм. Основні напрями ірраціоналізму: "філософія життя" Ф. Ніцше; психоаналіз та неофрейдизм: екзистенціалізм. Загальна характеристика розвитку раціоналістичної філософії XX століття. Основні течії раціоналізму: аналітична філософія; структуралізм та пост структуралізм; феноменологія; герменевтика; позитивізм, неопозитивізм та постпозитивізм. Філософія раціоналізму та глобальна економічна криза: суть, взаємодія, перспективи вирішення глобальних проблем людства.

Тема 7. Філософська думка в Україні

Джерела української філософської культури. Становлення українського неоплатонізму XIV-XVI століть. Філософська думка українського ренесансу. Специфіка реформації в Україні. Зародження професійної філософії в культурно-освітніх центрах України: Острозькій та Києво-Могилянській академіях. Г.С. Сковорода – родоначальник української класичної філософії. Філософія Т. Г. Шевченка. Академічна філософія XIX століття: особливості, напрямки і основні філософські ідеї Культурне відродження 20-х та філософське відродження 60- х" років XX століття. Сучасна філософська думка в Україні. Філософська думка української діаспори.

Семінарське заняття.

Загальна характеристика розвитку філософії в Україні.

Некласична філософія XIX-XX століть. Основні етапи. Рання українська філософія (дохристиянські витоки української філософії, філософія княжої доби). Українська філософія Відродження та бароко. Зародження професійної філософії в

культурно-освітніх центрах України (Острозькій та Києво-Могилянській академіях). Український Сократ - Г.С. Сковорода, основоположник української класичної філософії.

Тема 7. Проблема буття у філософії

Поняття „онтологія”, „буття”. Фундаментальне значення проблеми буття в філософії. Основні виміри буття (буття речей, природи, людини, духовного і соціального). Світ як всеохоплююча реальність. Єдність природи, суспільства і людини, матеріального буття і людського духу.

Практичні витoki людського поділу реальності на об’єктивну та суб’єктивну. Реальність буття та небуття. Єдність матерії, руху, простору, часу. Людська діяльність як особливий спосіб саморуху об’єктивної і суб’єктивної реальності.

ЗМІСТОВИЙ МОДУЛЬ II.

ОНТОЛОГІЯ ТА ГНОСЕОЛОГІЯ. ТЕОРІЯ ФІЛОСОФІЇ.

Тема 9. Духовний вимір людського буття

Свідомість людини як діалектичне співвідношення об’єктивної та суб’єктивної реальності, як духовний спосіб орієнтації людини в реальності буття, що розвивається.

Проблематика походження, розвитку і сутності свідомості. Свідомість і мова. Структура та функції свідомості. Свідомість та самосвідомість, свідоме, підсвідоме, несвідоме. Загадкові явища людської свідомості та психіки. Суспільна свідомість. Форми суспільної свідомості: політична, правова, моральна, естетична, релігійна, філософська. Проблема вибору, свобода і відповідальність.

Духовний вимір людського буття (свідомість). Основне поняття про свідомість. Свідомість людини як діалектичне співвідношення об’єктивної та суб’єктивної реальності. Наука і релігія про основні підґрунтя свідомості. Визначальні ознаки свідомості. Свідомість і самосвідомість. Сутність суспільної та індивідуальної свідомості. Суспільна свідомість та її форми.

Тема 10. Основи філософського вчення про розвиток

Діалектика як вчення про розвиток і універсальні зв’язки. Загальні ознаки і людський критерій розвитку.

Принципи діалектики. Категорії діалектики. Закони діалектики, їх методологічне та світоглядне значення.

Семінарське заняття .Основи філософського вчення про розвиток.

Діалектика та її історичні форми. Одиначне, особливе і загальне в діалектиці. Співвідношення між видами категорій діалектики. Різні підходи до тлумачення діалектики, її види. Антиподи діалектики: софістика, метафізика.

Тема 11. Основний зміст пізнавальної діяльності

Поняття "гносеологія". Проблеми пізнання у філософії. Поняття пізнання та його рівні. Об'єкт та суб'єкт пізнання. Чуттєве і раціональне, емпіричне і теоретичне пізнання. Опосередковане і безпосереднє пізнання. Логіка та інтуїція. Пізнання та творчість.

Основний зміст пізнавальної діяльності

Пізнання і знання. Проблема істини. Практика як критерій істини. Практика як спосіб ставлення і відношення людини до світу і самого себе. Типологія видів практики: виробничої, соціальної, політичної, духовної. Знання і мудрість. Методологія. Метод як усвідомлений спосіб пізнавальної діяльності. Методологічний арсенал науки.

Тема 12. Філософський аналіз суспільства

Поняття суспільства у філософії. Основні підходи до розуміння суспільства. Суспільство як самоорганізуюча і само розвиваюча система. Роль географічного природного середовища у житті суспільства. Демографічні чинники суспільного розвитку. Матеріальні основи розвитку суспільства. Політична система суспільства. Громадське суспільство: поява, основи, ознаки. Сутність та структура духовного життя суспільства, поняття „культура” як єдність матеріальних і духовних цінностей, вироблених людством.. Історична різноманітність і єдність типів суспільства. Формація і цивілізація.

Сучасні концепції суспільного розвитку, його критерії. Історичний результат як підсумок зіткнення різних сил і тенденцій у суспільному розвитку. Рушійні сили історичного розвитку. Роль і місце насильства в історії.

Тема 13. Філософська концепція людини

Філософська концепція людини – основа наук про людину. Сутність людини. Праця і мова – фактори становлення і розвитку людини. Проблема людини в історії філософії. Філософський зміст понять "індивід", "індивідуальність", "особистість". Типологія особи. Проблема відчуження людини та шляхи її подолання. Діалектика взаємодії людини і суспільства.

Семінарське заняття .Роль особистості в історії.

Самореалізація особи. Роль особистості в історії. Самоцінність людського життя. Сенс життя людини. Проблема людського щастя. Аморальність використання людини як засобу.

Тема 14. Цінності в житті людини і суспільства

Поняття "аксіологія". Місце аксіології в системі культури. Цінності як визначальні характеристики людського буття. Людина в системі цінностей.

Структура цінностей.

Цінність як ядро духовного світу людини. Проблема суб'єктивного вибору.

Цінність і ціль. Цінність і життєвий смисл. Цінність як регулятор поведінки людини.

Семінарське заняття. Цінності людського буття.

Базові цінності людського буття. Цінність орієнтації. Вищі духовні цінності. Поняття про духовну досконалість. Глобальні проблеми людства і людина: екологічний і моральний імперативи виживання людства. Стратегія людства в планетарному масштабі. Проблема переходу від техногенної до антропогенної цивілізації.

4. Структура навчальної дисципліни.

Назви розділів і тем	Кількість годин									
	денна форма					заочна форма				
	Загалн. 0	всього	з них			всього	з них			
			теоретичні	семінарські	самостійна		теоретичні	семінарські	індивідуальні	самостійна
МОДУЛЬ I Гуманістичний зміст історії виникнення і розвитку філософії										
1. Вступ. Філософія як специфічний тип знання	6	2	2		4					
2. Філософія Стародавнього світу	4	2	2		2					
3. Філософія європейського середньовіччя та епохи Відродження	6	4	2	2	2					
4. Філософія Нового часу	6	2	2		4					
5. Класична німецька філософія	4				4					
6. Філософія XIX-XX століття	6	4	2	2	2					
7. Філософська думка в Україні	6	4	2	2	2					
8. Проблема буття в філософії	4	2	2		2					
Всього за модуль I	42	20	14	6	22					
МОДУЛЬ II. ОНТОЛОГІЯ ТА ГНОСЕОЛОГІЯ. ТЕОРІЯ ФІЛОСОФІЇ										
9. Духовний вимір людського буття	4	2	2		2					
10. Основи філософського вчення про розвиток.	6	2		2	4					
11. Основний зміст пізнавальної діяльності	6	2	2		4					
12. Філософський аналіз суспільства	6	2	2		4					
13. Філософська концепція людини	6	2		2	4					
14. Цінності в житті людини і суспільства	5	4	2	2	1					
Всього за модуль II	33	14	8	6	19					
Всього:	75	34	22	12	41					

5. Методи та форми навчання

I. Методи організації та здійснення навчально-пізнавальної діяльності

Словесні методи (бесіда, розповідь, пояснення, лекції тощо) характерні тим, що інформацію для засвоєння здобувач освіти отримує вербальними засобами, тобто через слово.

Наочні методи - інформація для засвоєння одержується на основі сенсорно-перцептивної діяльності (демонстрування, ілюстрації, показ об'єкта, моделі).

Практичні методи. Суть їх у тому, що шляхом виконання практичних дій здобувач освіти отримує деяку інформацію, яку аналізує, робить висновок і приходить до тих знань, які необхідно засвоїти. Особливість методу в тому, що діяльність з одержання знань накладається в часі на діяльність з їх застосування, що дає винятково важливий педагогічний ефект.

II. Методи стимулювання інтересу до навчання і мотивації навчально-пізнавальної діяльності.

1. Бесіда, або діалог з аудиторією. Ставиться серія запитань, які потребують відповіді. Це дає можливість зрозуміти, чи готові здобувачі освіти сприймати новий матеріал, чи їх потрібно активізувати. Практика підказує, що здобувачі освіти ідуть на заняття не підготовлені, але коли знають, що буде опитування – готуються. Разом з тим це дає можливість виявити прогалини, що важливо не стільки для здобувача освіти, як для викладача.

2. Сократична бесіда. Ставиться серія запитань, які дають можливість здобувачу освіти дати не повну відповідь, що спонукає з зацікавленістю сприймати новий матеріал.

3. Проблемне заняття. Висловлюється проблема, з метою викликати зацікавленість у здобувачів освіти. Цей вид інтерактивних технологій можна використовувати після опрацювання серії занять, бо здобувачі освіти вже повинні мати багаж знань.

4. Дискусія. Відбувається активний обмін думками. Це різновид проблемних лекцій. Проводяться ділові ігри, самостійна робота. Лекція-дискусія дає можливість охопити складний, великий за обсягом і найбільш вдалий матеріал.

5. Аналіз конкретних ситуацій. Береться конкретна ситуація з життя (професійна діяльність, соціум тощо) і вирішується різними шляхами. Сьогодні неможливо навчати здобувача освіти старими методами. Знань стало так багато, професійні навички стали настільки багатоманітними, що їх неможливо передати в повному обсязі в межах традиційних методів, шляхом ретрансляції, позбавленої емоційності.

6. Заняття з використанням техніки зворотного зв'язку. Після подачі лекції починається її обговорення. З'ясовується наскільки здобувачі освіти зрозуміли матеріал.

7. Метод «заверши фразу». Здобувач освіти може продовжувати її своїми словами, а не так як у конспекті.

8. Консультація. Для індивідуальної роботи зі здобувачами освіти використовують *пояснення*.

6. Методи та форми контролю

За місцем у навчальному процесі розрізняють **вхідний, поточний, періодичний, підсумковий види контролю**.

Вхідний контроль – використовують перед вивченням нової теми на початку семестру для з'ясування загального рівня підготовки здобувачів освіти з дисципліни, щоб передбачити організацію їх навчально-пізнавальної діяльності.

Поточний контроль – спостереження викладача за навчальною діяльністю здобувачів освіти на занятті. Метою його є отримання оперативних даних про рівень знань здобувачів освіти і якість навчальної роботи на занятті, оптимізація управління навчальним процесом.

Періодичний (тематичний) контроль – виявлення й оцінювання засвоєних на кількох попередніх заняттях знань, умінь здобувачів освіти з метою визначення, наскільки успішно вони володіють системою знань, чи відповідають ці знання програмі. Різновидом періодичного є **тематичний контроль**, що полягає у перевірці та оцінюванні знань здобувачів освіти з кожної теми і спрямований на те, щоб усі належно засвоїли кожну тему.

Підсумковий контроль здійснюється наприкінці семестру або навчального року. Підсумкову оцінку за семестр виставляють за результатами тематичного оцінювання, за рік – на основі семестрових оцінок.

Навчальні досягнення здобувачів освіти з навчальної дисципліни можуть оцінюватися за кредитно-трансферною системою ЄКТС, в основу якої покладено принцип прозорості, об'єктивності, індивідуальності та певної уніфікованості. Головне завдання при цьому – досягти найбільш ефективного та об'єктивного оцінювання, яке повинне одночасно виконувати контролюючу й мотивуючу функції.

Кожен модуль включає лекційні та практичні заняття, самостійну роботу.

Модульний контроль знань здобувачів освіти здійснюється через проведення аудиторних письмових контрольних робіт або комп'ютерного тестування.

Кількість балів за роботу з теоретичним матеріалом, на практичних заняттях, під час виконання самостійної роботи залежить від дотримання таких вимог:

- своєчасність виконання завдань;
- повний обсяг їх виконання;
- якість виконання навчальних завдань;

- самостійність виконання;
- творчий підхід до виконання завдань;
- ініціативність у навчальній діяльності.

Форма підсумкового контролю успішності навчання – диференційований залік – 3й семестр 2го року навчання,

Результати навчання здобувачів фахової передвищої освіти Коледжу з теоретичної та практичної підготовки можуть оцінюватись за 100-бальною шкалою, оцінкою в ЄКТС.

Відповідно рейтинг здобувача освіти із засвоєння навчальної дисципліни може складатися з рейтингу з навчальної роботи – 70 балів та рейтингу з атестації – 30 балів. Таким чином, на оцінювання засвоєння змістових модулів, на які поділяється навчальний матеріал дисципліни, передбачається 70 балів. Рейтингові оцінки із змістових модулів, як і рейтинг з атестації, теж обчислюються за 100-бальною шкалою.

Для занесення оцінок до екзаменаційної відомості, індивідуального навчального плану здобувача освіти (залікової книжки) та журналу рейтингової оцінки знань здобувача освіти його рейтинг з різних видів навчальної роботи у балах переводиться у національну та ЄКТС (Європейська кредитна трансферно-накопичувальна система) оцінки згідно з таблицею.

Відповідність результатів контролю знань за різними шкалами і критерії оцінювання

Оцінка ЄКТС	Сума балів за 100 бальною шкалою	Національна шкала (12-бальна)	Національна шкала (4-бальна)	Рівень компетентності	Критерії оцінювання
A	90 – 100 (відмінно)	12-10	відмінно	Високий рівень	Здобувач освіти виявляє особливі творчі здібності, вміє самостійно здобувати знання, без допомоги викладача знаходить та опрацьовує необхідну інформацію, вміє використовувати набуті знання і вміння для ухвалення рішень у нестандартних ситуаціях, переконливо аргументує відповіді, самостійно розкриває власні обдарування і нахили.
B	85 – 89 (дуже добре)	9-8	добре	Достатній рівень	Здобувач освіти вільно володіє вивченим обсягом матеріалу, застосовує його на практиці, вільно розв'язує вправи і задачі у стандартних ситуаціях, самостійно виправляє допущені помилки, кількість яких незначна
C	75 – 84 (добре)	7			Здобувач освіти вміє зіставляти, узагальнювати, систематизувати інформацію під керівництвом викладача; в цілому самостійно застосовувати її на практиці; контролювати власну діяльність; виправляти помилки, серед яких є

					суттєві, добирати аргументи для підтвердження думок
D	70 – 74 (задовільно)	6-5	задовільно	Середній рівень	Здобувач освіти відтворює значну частину теоретичного матеріалу, виявляє знання і розуміння основних положень; з допомогою викладача може аналізувати навчальний матеріал, виправляти помилки, серед яких є значна кількість суттєвих.
E	60 – 69 (достатньо)	4			Здобувач освіти володіє навчальним матеріалом на рівні, вищому за початковий, значну частину його відтворює на репродуктивному рівні
FX	35 – 59 (незадовільно)	3	незадовільно	Початковий рівень	Здобувач освіти володіє матеріалом на рівні окремих фрагментів, що становлять незначну частину навчального матеріалу
F	1 – 34 (незадовільно)	2			Здобувач освіти володіє матеріалом на елементарному рівні засвоєння, викладає його уривчастими реченнями, виявляє здатність викласти думку на елементарному рівні.
		1			Здобувач освіти володіє навчальним матеріалом на рівні елементарного розпізнавання і відтворення окремих фактів, елементів, об'єктів, що позначаються окремими словами чи реченнями.

7. МЕТОДИЧНЕ ЗАБЕЗПЕЧЕННЯ

1. Підручники та посібники.
2. Конспекти лекцій.
3. Лекції на електронних носіях.
4. Матеріали для самостійного вивчення на електронних носіях.
5. Методичні вказівки до виконання лабораторних робіт Вивчення дисципліни здобувачами освіти передбачає вміння використовувати різні інформаційні ресурси – опубліковану українську та іноземну літературу (нормативні документи, підручники, навчальні посібники, наукові періодичні та монографічні видання, словники, довідники тощо), методичну літературу та Інтернет-джерела.

Рекомендовані джерела інформації:

Основна

1. Іванова К. А., Білокобильський О. В., Гардашук Т. В., Артеменко А. П., Артеменко Я. І., Садовніков О. К., Шитов С. І. Філософія. Кредитно- модульний курс підручник для студентів вищих навчальних закладів Х.: НФаУ: Золоті сторінки, 2014.

2. Кислюк К. В. Філософія навчальний посібник для студентів вищих навчальних закладів усіх спеціальностей — Київ : Кондор, 2020.

3. Леонід Губерський. Філософія. Базовий підручник для студентів вищих навчальних закладів – Х.: Фоліо – 2018.
4. Петрушенко В. Л. Основи філософських знань. Курс лекцій: Навчальний посібник для студентів вищих навчальних закладів –Новий світ -2019. – 296 с.
5. Причепій Є. М., Черній А. М., Чекаль Л. А. Філософія: Підручник. — К., 2014.

Додаткова

6. Бичко І. В., Бойченко І. В., Кабачковий В. Г. та ін. Філософія: Підручник. — К., 2008.
7. Буслинський В. А., Скрипка П. І. Основи філософських знань. — Львів, 2005.
8. Вандишев В. М. Філософія: Екскурс в історію вчень і понять: Навч. посібник. — К., 2006.
9. Ільїн В. В., Кулагін Ю. І. Філософія: Підручник: У 2-х ч. — К., 2002.
10. Історія філософії: Підручник / За ред. В. І. Ярошовця. — К., 2002.
11. Кремень В. Г. Ільїн В. В. Філософія: мислителі, ідеї, концепції: Підручник. — К., 2005.
12. Пазенок В. С. Філософія: Навч. посібник. — К., 2008.
13. Подольська Є. А. Філософія: Підручник. — К., 2008.
14. Саух П. Ю. Філософія: Навч. посіб. — К., 2007.
15. Смолько О. А. Філософія: Навч. посіб. — Львів, 2008.
16. Смерж Л. О. Філософія: Навч. посібник. — К., 2006.

Інформаційні ресурси

- <http://philsci.univ.kiev.ua> Сайт кафедри філософії та методології науки.
- <http://ihtik.lib.ru/index.htm> Електронна бібліотека Іхтіка. Багато філософської літератури: книжки, автореферати, дисертації, статті, збірники матеріалів конференцій і дуже багато підручників по філософії.
- <http://plato.stanford.edu/>
- <http://www.uct.kiev.ua/~sofi/> Центр практичної філософії.
- <http://www.synergetics.org.ua/> Українське синергетичне товариство.
- <http://elenakosilova.narod.ru/l.html> Підбірка посилань на філософські

